

Ordu Yardımlaşma Kurumu Kanunu

(Resmî Gazete ile ilân : 9.1.1961 - Sayı : 10702)

No.
205

Kabul tarihi
3.1.1961

Kuruluş

MADDE 1. — Millî Savunma Bakanlığına bağlı olmak ve Türk Silâhlı Kuvvetleri mensuplarına bu kanunda yazılı sosyal yardımları sağlamak ve merkezi Ankara'da bulunmak üzere (Ordu Yardımlaşma Kurumu) teşkil edilmiştir.

Kurum, bu kanun ile hususi hukuk hükümlerine tâbi olup, malî ve idari bakımdan muhtar ve hükmi şahsiyeti haiz bir teşekküldür.

Kurumun organları

MADDE 2. — Kurumun organları şunlardır :

- a) Temsilciler Kurulu,
- b) Genel Kurul,
- c) Yönetim Kurulu,
- d) Denetleme Kurulu,
- e) Genel Müdürlük.

Temsilciler Kurulu

MADDE 3. — Temsilciler Kurulu, Millî Savunma Bakanlığınca Kuvvet ve müesseselerdeki daimî üye adedi dikkate alınarak birlik ve müesseselerde vazifeli ve bu kanunun 17 nci maddesinde yazılı daimî üyeler arasından, mensup oldukları birlik ve müesseselerin kumandan veya âmirlerinden tesbit olunacak mümessillerden terekkübeder.

Temsilciler Kurulunun mürettep üye adedi, 50 den az 100 den fazla olamaz.

Kurul üyelerinin ne suretle ve hangi esaslar dairesinde tesbit edileceği, birlik ve müesseselerin buldukları yerler ve buralarda vazifeli daimî üyelerin adedi de göz önünde bulundurulmak suretiyle hazırlanacak bir Talimatname ile tâyin olunur.

İlk Talimatname bu kanunun muvakkat 5 nci maddesi hükmüne göre teşkil olunan Komite tarafından tanzim olunur ve Millî Savunma Bakanının tasdıkı ile tekemmül eder. Talimatnamede bilâhara yapılacak değişiklikler Temsilciler Kurulu ile Yönetim Kurulunun mütalâası alınmak suretiyle, Millî Savunma Bakanlığınca yapılır.

Temsilciler Kurulu, her üç senede bir Genel Kurulun mütat senelik toplantısından en az üç gün evvel Ankara'da toplanır.

Millî Savunma Bakanlığı veya Genel Kurul, Temsilciler Kurulunun fevkalâde olarak toplantıya çağırılmasını, Yönetim Kurulundan isteyebilir.

Kurulun toplantı gündemi, Kurum Yönetim Kurulu tarafından tesbit ve toplantıdan en az on beş gün önce üyelere gönderilir. Millî Savunma Bakanlığı, bu müddetleri nazara almak suretiyle Kurulun gündemine, görüşülmesini arzu ettiği hususları koydurabilir.

Temsilciler Kuruluna Millî Savunma Bakanı, bulunmadığı hallerde Genelkurmay Başkanı Riyaset eder.

Kurul, mürettep üye adedinin en az yarısı ile toplanır ve kararlar mevcudun çoğunluğu ile alınır.

Ankara dışından gelen kurul üyelerinin harcırahları, Harcırah Kanununun hükümleri dairesinde, kurum masraflarından verilir.

Temsilciler Kurulunun vazifeleri şunlardır

a) Üç âdi genel kurul toplantı devresi için vazife görmek üzere kendi üyeleri arasından, gizli reyyle Temsilciler Kurulundaki temsil nispetine göre (20) asil ve (10) yedek genel kurul üyesini seçmek;

b) Her üç senede bir, kurumun bilânço ve kâr ve zarar hesapları ve yönetim kurulu tarafından hazırlanarak yapılan işler raporlarıyla genel kurul kararları ve denetçilerin raporları üzerindeki görüş ve mütalâalarını belirtmek ve kurumun müstakbel çalışmaları hakkında temennide bulunmak;

c) Millî Savunma Bakanlığı, Genel Kurul veya Yönetim Kurulu tarafından tetkiki istenilen hususlar hakkında mütalâasını bildirmek;

d) Kurul üyelerinin tesbitine ait talimatnamede yapılacak değişiklikler hakkında karar almak.

e) Kurumun çalışmaları hakkında, üyeler tarafından yapılacak dilekler üzerinde görüşlerini belirtmek ve bu hususta Genel Kurul üyelerine gereken direktifleri vermek.

Genel Kurul

MADDE 4. — Genel Kurul, Temsilciler Kurulu tarafından seçilecek (20) üye ile ;

- Millî Savunma Bakanı,
- Maliye Bakanı,
- Genel Kurmay Başkanı,
- Kara Deniz ve Hava Kuvvetleri kumandanları veya Kurmay başkanları,
- Jandarma Genel Kumandanı veya Kurmay Başkanı,
- Sayıştay Başkanı,
- Umumi Mürakabe Heyeti Başkanı,
- Türkiye Bankalar Birliği İdare Heyeti Başkanı,
- Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odalar ve Ticaret borsaları birliği Başkanı
- Millî Savunma Bakanlığı veya Genel Kurmay Başkanlığı teşkilâtında :

- a) Personel Başkanı,
- b) Lojistik Başkanı,
- c) Komptrolör,
- d) Sağlık Başkanı,
- e) Araştırma ve Geliştirme Başkanı,
- f) Kanun İşleri Müdürü ;

— Özel sektörde, malî ve iktisadi sahalarda temayüz etmiş şahıslardan Millî Savunma Bakanı tarafından üç sene için seçilecek üç kişiden terekübeder.

Genel Kurulu Millî Savunma Bakanı, bulunmadığı takdirde Maliye Bakanı, bunun da bulunmaması halinde yukardaki sıraya göre hazır bulunan zat başkanlık eder.

Genel Kurul her yıl en geç Mayıs ayının sonuna kadar, Yönetim Kurulunun daveti üzerine âdi surette toplanır.

Yönetim Kurulu veya Denetleme Kurulu, lüzumu halinde Genel Kurulu fevkalâde toplantıya çağırabilir.

Toplantı için yeter sayı tam üye sayısının mutlak ekseriyetidir. Kararlar mevcudun çoğunluğu ile alınır.

Ankara dışından gelen Genel Kurul üyelerinin harcırahları, Harcırah Kanunu hükümleri dairesinde kurum masraflarından ödenir.

MADDE 5. — Genel Kurulun görevleri şunlardır :

a) Kurumun senelik bilânço ve kâr ve zarar hesapları ve yapılan işler raporu ile Denetleme Kurulu tarafından işlemlerin ve hesapların denetlenmesi neticelerini ve bunların tetkik ve tah-

hillerini belirten raporlar üzerinde karar vermek; (Bilânçonun ve yapılan işler raporunun Genel Kurulca onanması ile ilgililer ibra edilmiş olur.)

b) Yönetim Kurulu üyelerinden seçimi Genel Kurula aidolanları (8) nci madde hükmü dairesinde gösterilecek adaylar arasından seçmek ve Yönetim Kurulu Başkan ve üyelerinin iştirak edecekleri toplantılar için alacakları huzur haklarını tesbit etmek;

c) Yönetim Kurulunca Genel Kurula arz edilecek kurumun mevcutlarının işletilmesi ile veya sair hususlarla ilgili mevzularda karar vermek, mütalâa ve tekliflerde bulunmak;

d) (6) ncı madde hükmü dairesinde denetçiyi ve yedeklerini seçmek ve denetçilere verilecek ücretleri tesbit etmek;

e) Temsilciler Kurulu tarafından kendisine havale edilecek konular hakkında karar almak.

Denetleme Kurulu

MADDE 6. — Denetleme Kurulu;

— Biri, Millî Savunma Bakanı tarafından gösterilecek beş namzet arasından Genel Kurulca,

— Biri, Umumi Murakabe Heyeti Başkanı,

— Biri de Türkiye Bankalar Birliği İdare Heyeti Başkanı tarafından seçilecek üç kişiden te-rekkübeder.

Genel Kurul, aynı zamanda Millî Savunma Bakanının gösterdiği namzetler arasından iki de-
dek denetçi seçer.

Denetleme Kurulunun vazife süresi üç âdi Genel Kurul toplantısıdır.

Vazifeleri hitam bulan denetçilerin yeniden seçilmeleri caizdir.

Denetçiler Kurulunda Genel Kurulca seçilen denetçiliğin inhilâlinde en fazla oy alandan başlan-
mak, müsavat halinde aralarında kur'a çekilmek üzere yedeklerden biri, diğerlerinden vâkı olacak
mühallerde ise bunları seçen ilgililerin seçecekleri yenileri, seleflerinin müddetlerini ikmalen de-
netçiliğe gelirler.

Umumi Murakabe Heyeti Reisi ile Türkiye Bankalar Birliği İdare Heyeti Reisi tarafından seçi-
lecek denetçilerin maliye, hukuk, bankacılık, sigorta ve muhasebe sahalarında ihtisas ve tecrübe
sahibi ve yüksek tahsil görmüş kimseler arasından seçilmesi şarttır.

Denetçilere verilecek ücretler, Genel Kurul tarafından kararlaştırılır.

Yönetim Kurulu

**MADDE 7. — Yönetim kurulu 7 üyeden teşekkül eder. Yönetim kurulu Başkan ve üyeleri
8 nci madde hükmü dairesinde seçilir.**

Genel müdür, kurulun tabii üyesidir ve kararlarda oy sahibidir.

**MADDE 8. — Yönetim kurulu seçilecek Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görevli üç üyeden ikisi
Millî Savunma Bakanı tarafından gösterilecek 4 aday arasından biri de Genel Kurmay Başkanı ta-
rafından gösterilecek iki adaydan Genel kurulca seçilir. Seçimler gizli oyla yapılır.**

Diğer 4 üye, maliye, hukuk ve bankacılık ve sigorta sahalarında ihtisas, tecrübe sahibi ve yük-
sek tahsilli olmak şartıyla Millî Savunma, Maliye bakanları ile Sayıştay, Umumi Murakabe Heyeti,
Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları Birliği ve Türk Bankalar Birliği idare heyetleri başkanlarından
müteşekkil ve bu maksatla hususi olarak teşekkül edecek bir seçim komitesi tarafından seçilir. Yö-
netim Kurulu Başkanını da bu Komite seçer.

Yönetim kurulu başkan ve üyelerinin vazife müddetleri üç âdi genel kurul toplantı devresi-
dir.

Müddeti bitenler yeniden aday gösterilebilir ve seçilebilir. Müddeti biten üyeler, yenileri vazi-
feye başlayınca kadar vazifelerine devam ederler.

Genel Kurul, Yönetim Kurulunu denetler ve gerekirse vazifelerine nihayet verebilir. Ancak,
bu yolda bir karar alınabilmesi için Yönetim Kurulu üyelerinin vazifelerine nihayet verilmesi husu-

su muzakeresinin Genel Kurul üyeleri dörtte biri tarafından yazılı olarak gündeme alınması teklifinin toplantıdan en az üç gün önce yapılması lâzımdır.

Yönetim Kurulunun Umumi Heyetçe seçilen üyeliklerinde vâki olacak münhallere, ilk toplanacak Genel Kurula kadar vazife görmek üzere, bunları namzet gösteren makamlarca muvakkaten yenileri tâyin olunur ve Genel kurulda, bu maddenin birinci fıkrası hükmü dairesinde seçim yapılır. Muvakkaten tâyin olunan üyenin namzetler arasında gösterilmesi caizdir. .

Seçim Komitesince seçilen üyeliklerindeki münhallere, inhilâli takibeden ay zarfında bu komitece yenileri intihabolunur.

MADDE 9. — Yönetim Kurulu üyeliklerine iştirak edecekleri her toplantı için verilecek huzur haklarının miktarları Genel Kurul tarafından tesbit olunur.

MADDE 10. — Yönetim Kurulu, işleri icabettikçe ve fakat en az ayda bir defa toplanır.

Başkanın bulunmadığı toplantılarda Yönetim Kurulu üyelerinin Genel Müdürdan başka seçecekleri biri Başkanlık yapar.

Yönetim Kurulu en az beş kişi ile toplanır; kararlar, toplantıda bulunanların çoğunluğu ile verilir.

Denetçiler ihtiyari olarak, Genel Müdür muavinleri behemal Yönetim Kurulu toplantılarına, oylara iştirak hakkı olmaksızın müşahidolarak katılırlar.

MADDE 11. — Yönetim Kurulunun vazifeleri şunlardır :

- a) Kurumun idaresinden sorumlu olarak devamı surette Kurumun faaliyetlerini tedvir etmek,
- b) Genel Müdürlükçe hazırlanacak bütçe ve kadroları tetkik ve tasdik etmek,
- c) Genel Müdürlükçe hazırlanacak yıllık bilânço, kâr ve zarar hesaplarını inceleyip, uygunluğu halinde tasdik ederek, sene zarfında yapılan ve mütaakıp yıllarda yapılacak işlere ait raporları ile birlikte Genel Kurula sunmak.
- d) Bu kanun gereğince yapılacak yardımları tesbit ve kararlaştırmak.
- e) Her beş yılda bir Genel Müdürlükçe hazırlanacak teknik bilânço ve aktüarya raporunu tetkik ederek, Genel Kurula sunmak,
- f) Dâva açmak, icra takiplerini yapmak, faide gördüğü takdirde bunlardan feragat etmek, Kurumun leh ve alyindeki iddia ve ihtilâflı iddia ve konuları tahkim yolu ile halletmek,
- g) Genel Müdür ve yardımcılarını tâyin ve icabında azletmek ve memur ve müstahdemlerinin Genel Müdürlüğün teklifi üzerine tâyinlerini yapmak,
- h) Kendilerine Kurum adına imza verileceklerle bunların yetki ve derecelerini tâyin ve kurumu ilzam edecek imza sirkülerini tesbit ve usulunde tescil, neşir ve ilân etmek,
- i) Kurum mevcutlarının işletilmesi şekillerini tâyin ve 33 nci maddedeki iktisapları yapmak hususunda Genel Müdürlüğe yetki vermek
- j) Genel Müdürlüğün teklifi üzerine ikraz fonunun miktarını tesbit etmek,
- k) Kurumun memur ve müstahdemlerine maaş ve ücretlerinden gayri verilecek tazminat, ıkramiye ve sair özlük haklarını Genel Md. lüğün teklifi üzerine Genel Müdüre verilecek olanları re'sen tesbit etmek,
- l) Genel Müdürlükçe Kurumun ic işlemleri için hazırlanacak talimatname ve prensipleri inceleyerek tasdik etmek,
- m) Kanuni mevzuatın gerektirdiği bilcümle vazifeleri yapmak ve Genel Kurulca verilecek kararları yerine getirmek,
- n) Senelik pilânço ve kâr ve zarar hesapları ile yıllık raporu ve denetçiler raporlarını Genel Kurul üyelerine, Genel Kurul toplantı tarihinden en az on bes gün evvel göndermek.

MADDE 12. — Yönetim Kurul üyeleri, kendi işleri için ibraz etmeleri lâzım ve mütadolan dikkat, basiret ve faaliyeti kurum işlerinde de göstermeye, görüş, mütalâa ve tekliflerini ancak doğru- dan doğruya, Başkana veya toplantı esnasında Yönetim Kuruluna yapmaya mecbur olup, kurumda çalışanlara işler hakkında şahsen hiçbir talimat veremezler.

Genel Müdürlük

MADDE 13. — Kurumun bir genel müdürü ile ihtiyaca göre tesbit olunan adedde genel müdür yardımcısı bulunur. Bunların Sigorta, Maliye, İktisat, Hukuk ve Bankacılık ve Muhasebe saha- larında ihtisas ve tecrübe sahibi yüksek tahsilli olmaları şarttır.

MADDE 14. — Genel Müdür ve yardımcıları Yönetim Kurulu tarafından tâyin olunurlar.

Genel Müdür ve yardımcılara verilecek maaş ücret, tazminat, ikramiye ve sair özlük hakları Yönetim Kurulu tarafından tesbit olunur.

MADDE 15. — Genel Müdür, kurumun işlerini bu kanun ile diğer mer'î mevzuat hükümlerine ve Yönetim Kurulu kararlarına göre yürütür. Kurumu Genel Müdür temsil eder. Temsil vazifesini kendisi yapacağı gibi, tevkil edeceği kimselere de yaptırabilir.

Kurumu ilzam edecek ve taahhüt altına koyacak her türlü evrak, vesika ve mukavelelerin iki imzayı taşıması şarttır. İmza sahipleri ile bunların yetkileri ve dereceleri Yönetim Kurulunca tesbit olunacak sirkülerde belirtilir.

Yönetim Kurulu üyeleri, yukardaki hükümler dairesinde başkan hariç kurum adına imza vaz' edemezler.

MADDE 16. — Kurumun Yönetim ve Denetleme Kurulunda ve Kurumun teşkilâtında veya kurumun sermayesinin en az yüzde ellisine sahip olduğu iştiraklerinde vazifelendirilecek subay ve askerî memurlar hakkında 1281 sayılı Kanun hükümleri tatbik edilir; ancak, bu gibilere maaşları ve özlük hakları Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden verilmez.

Kurumun üyeleri

MADDE 17. — Kurumun üyeleri (daimî ve geçici) aşağıda gösterilmiştir.

a) Türk Silâhlı Kuvvetleri kadrolarında görevli bilûmum muvazzaf subay, askerî memur ve astsubaylar, kurumun daimî üyeleridir.

b) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Kumandanlığı teşkilâtında, Ordu Yardımlaşma Kurumu ve bu Kurumun sermayesinin % 50 sinden fazlasına sahip olacağı veya iştirak edeceği şirketlerde çalışan bilûmum maaşlı ve ücretli memur ve müstahdemlerden arzu edenler kuruma daimî üye olabilirler.

c) Muvazzaflık hizmetini yapmakta olan yedek subaylar Kurumun geçici üyeleridir.

Kurumun gelirleri

MADDE 18. — Kurumun gelirleri aşağıdaki fıkralarda sayılmıştır :

a) Muvazzaf subay ve astsubayların maaşları tutarından her ay kesilecek % 10 lar;

b) Millî Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Kumandanlığı teşkilâtında çalışan maaşlı ve ücretli sivil memur ve müstahdemlerin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre emekliliklerine esas olan maaş ve ücretleri tutarından her ay kesilecek % 10 lar;

c) Ordu Yardımlaşma Kurumunun veya bu kurumun % 50 sermayesinden fazlasına sahip olacağı veya iştirak edeceği şirketlerde çalışan ve kurumda daimî üye olmayı kabul eden bilûmum maaşlı ve ücretli sivil memur ve müstahdemlerin maaşları tutarından kesilecek % 10 lar;

d) Yedek subayların her ay maaşları tutarı üzerinden kesilecek % 5 ler;

e) Kurum mevcutlarının işletilmesinden elde edilecek gelirler;

f) Hakiki ve hükmi şahıslar tarafından yapılacak her türlü nakdî ve aynî menkul ve gayrimenkul bağışlar.

MADDE 19. — Bu kanunla daimî ve geçici üyelere tanınan haklar, bunlardan ilk aidatın kesildiği tarihten başlar.

Kurumun yapacağı yardımlar

MADDE 20. — Kurumun üyelerine veya ölümleri halinde mirasçılarına yapılacak yardımlar şunlardır.

a) Daimî üyelere bir defaya mahsus olarak yapılacak toptan yardımlar şunlardır.

- (1) Emeklilik yardımı,
- (2) Mâlûliyet yardımı,
- (3) Ölüm yardımı.

b) Geçici üyeler : (aidat kesildiği müddetçe)

- (1) Mâlûliyet yardımı,
- (2) Ölüm yardımı.

MADDE 21. — En az 10 yıl müddetle Kurum'da üye olarak bulunduktan sonra :

a) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümleri dairesinde kendi istekleri üzerine,

b) Haklarında yaş haddi uygulanarak re'sen,

c) Ahlâk noktasından hüküm üzerine, kurumlarınca re'sen,

d) Yetersizlik ve disiplin sebeplerinden dolayı sicilleri üzerine kurumlarınca re'sen,

e) Mahkemelerce verilecek kararlar üzerine kurumlarınca re'sen,

f) T. C. Emekli Sandığı Kanunu esasları dairesinde yaş kaydı aranmaksızın re'sen

haklarında T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulananlar emeklilik yardımından faydalanırlar.

MADDE 22. — Kurumun daimî ve geçici üyesi iken ölenlerin mirasçıları, ölüm yardımına hak kazanırlar.

MADDE 23. — Kurumun daimî üyelerinden 21 ve 25 nci maddelerde gösterilen sebepler dışında üyelik vasfını kaybedenlere aidatları iade olunur. Ancak, kurum üyelik müddetleri üç seneyi geçmiyenlerle geçici üyelere hiçbir aidat iadesi yapılmaz.

MADDE 24. — Emeklilik yardımı, üyenin kurumda geçen ve aidat ödediği her tam hizmet yılına karşılık olarak, kuruma girdiği tarihteki aylığı ile emeklilik veya sair suretle ayrıldığı tarihe kadar gördüğü zamların, bu kanuna ilişik 1 No.lu tablodaki emsaller ile hâsılı zarbının yekûnundan elde edilecek miktarlardan ibarettir.

Üyelik müddetinin hesabında ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için yıla muhassas miktarlarının 1/12 si emeklilik yardımına eklenir.

MADDE 25. — Kurum üyesinden her hangi birine, Kuruma aidat ödediği müddet içinde ölmesi halinde, almakta olduğu son aylık tutarının 12 misli ölüm yardımı olarak ödenir. Ayrıca, bu yardıma ilâve olarak üyeye, kuruma dâhil olduğu tarihten ölüm tarihine kadar geçen müddeti esas ittihaz edilmek suretiyle 24 ncü maddeye göre hesabedilecek emeklilik yardımı da verilir.

Bu yardım ölen üyenin, hayatta iken kuruma vereceği beyannamedeki mirasçılarına ödenir.

MADDE 26. — Mâlûliyet yardımı aşağıdaki hallerde ödenir :

a) Tam ve daimî mâlûllük, üyelerden her hangi biri ister vazife dâhili ister vazife harici olsun, her hangi bir kaza, hastalık ve sakatlık neticesinde bir işle meşgul olmak imkânından katî surette mahrum kaldığı heyeti sıhhiye raporu ile tebeyyün ettiği takdirde tam ve daimî mâlûl addedilir.

Muvakkat ve kısmi mâlûllük ile muvakkat hastalıklar tam ve daimî mâlûliyet mefhumunun haricindedir. Ancak, vücudun yarısının felci, iki kol veya iki bacağın, iki elin, iki ayağın ve iki gözün, bir kol ile bir bacağın, bir el ile bir ayağın tamamıyla kaybı, tedavisi gayrikabil daimî hastalıklarla gayrikabili tedavi olduğu heyeti sıhhiye raporu ile tebeyyün edip kurumca da vazifeye devamına imkân olmadığı kabul edilen sair hastalıklar tam ve daimî mâlûliyet hali olarak kabul edilir.

Hastalık sebebiyle yapılacak tam ve daimî mâlûliyet yardımı, mâlûliyet halinin tesbitinden bir sene sonra ödenir.

Tam ve daimî mâlûliyet yardımı 25 nci madde gereğince hesaplanan ölüm yardımı gibi hesap ve tesviye olunur.

b) Kısmî mâlûllük, üyelerden birisi her hangi bir kaza dolayısıyla daimî ve fakat kısmi bir mâlûliyete uğradığı takdirde işbu kanuna ilişik 2 No. : lu tablodaki nisbetler dâhilinde kısmi mâlûliyet yardımına hak kazanır.

Kısmi mâlûliyet yardımı hesabında, son olarak alınan maaş tutarının 12 misli esas ittihaz olunur ve bu miktarın tablodaki nispetlerle hâsılı zarfı kısmi mâlûliyet yardımı tutarını verir.

Kısmi mâlûliyete duçar olan üyenin durumu, vazifesinden de ayrılmasını icabettirecek olursa bu takdirde ayrılış tarihine kadar birikmiş emeklilik yardımı tutarı da kendisine iade olunur.

Kasten husule getirilen sakatlıklar, alkol ve uyuşturucu maddelerin kullanılmasının tevlidedeceği mâlûllükler için yalnız mâlûliyetin vukua geldiği tarihe kadar birikmiş emekli yardım tutarı verilir.

Sırf ihtiyarlık dolayısıyla çalışmamak veya kudretten düşme mâlûliyet sayılmaz ve 65 yaşından sonra vukua gelen mâlûliyet halleri her ne olursa olsun sureti katiyede ödenmez.

Her hangi bir uzvun mâlûliyete duçar olması sebebiyle ödenen mâlûliyet yardımı, o uzvun ikinci bir defa mâlûliyete duçar olması halinde ödenecek mâlûliyet yardımında, tenzili bir şekilde nazara alınır.

Bir uzvun veya uzuv kısmının kaybı tâbiri, o uzvun veya uzuv kısmının katî ve mutlak surette vazife görmemesini ve kullanılmamasını ifade eder.

Bir kazadan evvel esasen hiçbir suretle vazife göremiyen ve kullanılamıyan bir uzvun veya uzuv kısmının kaybı tazmin olunmaz. Aynı kazadan dolayı muhtelif uzuvlarda veya uzuv kısımlarında meydana gelen mâlûliyetler için ayrı ayrı hesabedilecek yardım yekûnu son olarak alınan maaş tutarının 12 mislini geçemez.

MADDE 27. — Mâlûliyet, tesbiti tarihinden itibaren bir yıl ve her halde mâlûliyeti tevlideden hâdisenin vukua tarihinden itibaren beş yıl içinde mâlûliyete duçar olan üye veya kendisiyle ilgili diğer her hangi bir şahıs tarafından kuruma yazı ile bildirilmediği takdirde mâlûliyet yardımı talep hakkı sukut eder.

MADDE 28. — Ölüm ve mâlûliyet yardımları içtima edemez.

MADDE 29. — 24,25 ve 26 ncı maddelerde yazılı yardımlar, 11. maddenin (e) fıkrası gereğince hazırlanacak teknik bilânçoya göre, Kurumun malî durumu müsait görüldüğü takdirde Yönetim Kurulunca tesbit edilecek esaslara göre artırılabilir. Ancak, Yönetim Kurulunun artırma yapılması hakkındaki kararları Genel Kurulun tasdiki ile tekemmül eder.

MADDE 30. — Açığa çıkarılan, Ekaulluk emrine alınan, işten el çektirilen ve diğer kanuni aidatları kesilemiyen üyelerden geçen müddetlere ait aidatlarını Kuruma ödeyenlerin bu müddetleri emekli, mâlûliyet ve ölüm yardımlarına esas olacak müddetlere ilâve olunur. Ancak, aidatını ödemiyenlerden bu devreler içinde ölüm ve mâlûliyete duçar olanlara, yalnız Kurumda geçen müddete tekabül eden emeklilik yardımı ödenir.

Yönetim Kurulu, bu gibilerin aidat borçlarını ödiyebilmeleri hususunda kendilerine kolaylıklar gösterebilir.

MADDE 31. — Aidat, üyenin maaş ve ücretinin ödenmesi sırasında, tahakkuk memurlarınca istihkak bordrolarında gösterilmek suretiyle tahakkuk ettirilir. Ve muhasipler tarafından istihkaklarından kesilir.

Muhasiplerce bir ay zarfında Kuruma veya Kurum adına Yönetim Kurulunun tâyin edeceği banka, olmiyan yerlerde postaya yatırılır. Aynı zamanda Kurumun vereceği formüllere göre istih-

kek bordrosunu tanzim eden makamlarca düzenlenen aidat bordrolarından bir nüshası muhasipliklerce Kuruma gönderilerek Kurum haberdar edilir.

Kurumun aidatını tahakkuk ettirmiyen, kesmiyen ve yukardaki müddet içerisinde Kuruma göndermiyenlerden, bu aidat % 10 gecikme zammı ile birlikte Âmme alacaklılarının tahsili usulü Kanununa göre mahallî Maliye teşkilâtınca tahsil olunarak Kuruma verilir.

MADDE 32. — Yönetim Kurulu, Kurumun maksat ve gayesinin tahakkuk ettirilmesi maksadıyla 33 ncü madde hükümleri dairesinde yapacağı iktisap, ikraz ve hizmetlere, Kurum mevcudundan tahsis edeceği miktarların nispet ve tutarlarını ve bunlardan elde edilebilecek neticeleri ve şartlarını tesbit ve bu maksatla hazırlıyacağı çalışma programını Genel Kurulun tetkik ve tasvibine arz etmekle mükelleftir.

Yönetim Kurulu aynı zamanda 33 ncü maddenin (f), (g), (h) ve (m) fıkralarında yazılı ikraz ve hizmetlerden istifade edecek bulunan Kurul daimî üyelerinin haiz olmaları gereken vasıf ve şartları da tesbit ve Genel Kurulun kararına arz eder.

Kurumun mevcutlarının işletilmesi ve Kurumun yapacağı hizmetler

MADDE 33. — Yönetim Kurulu, Kurumun maksat ve gayesinin tahakkuk ettirilmesi ve mevcutlarının işletilmesi ve nemalandırılması maksadıyla

- a) Menkul ve gayrimenkul mallar iktisap ve her türlü esham ve tahvilât mübayaası etmeye,
- b) Lüzumlu ve faydeli gördüğü takdirde her nevi şirketleri kurmaya ve gerek bunlara ve gerekse kurulmuş bulunanlara iştirake ve bunların hisse senetlerini veya ortak paylarını satınalmaya,
- c) Lüzumunda uhdesinde bulunan her türlü menkul ve gayrimenkul mallarla, satınaldığı hisse senetlerini, tahvil veya ortaklık paylarını satmaya veya başkalarına devretmeye veya bunları rehin veya ipotek etmeye,
- d) Her nevi karşılıklı veya karşılıksız istikrazlarda bulunmaya,
- e) Lüzumunda Kurum alacaklarını teminen kendi lehine rehin ve ipotek tesis etmeye.
- f) Kurumu daimî üyelerine mesken inşaatı için gayrimenkul ipotegi karşılığında 20 seneye kadar vâdeli ve faizli krediler açmaya,
- g) Kurumun daimî üyelerine veya bunların kuracakları kooperatiflere ait arsalar üzerinde meskenler inşa etmeye ve bunları peşin veya ipotek karşılığında 20 seneye kadar vâde ve faizli taksitle, kendilerine satmaya,
- h) Daimî üyeleri mesken sahibi yapmak maksadıyla, arsalar satınalmaya ve bu arsalar üzerinde meskenler inşa etmeye veya bu maksatla mübayaası edeceği gayrimenkulleri peşin veya ipotek karşılığında 20 seneye kadar vâde ve faizli taksitle kendilerine satmaya,
- i) Ordu pazarları ordu evleri, ordu gazinoları, ordu talebe yurtları ve bu gibi, Kurumun daimî üyelerinin her türlü sosyal ihtiyaçlarını karşılamak için gerekli teşebbüslerde bulunmaya,
- k) Lüzum hâsıl olursa, özel okullar açmaya ve daimî üyelerin tahsil çağındaki çocuklarının da tahsillerinin temini için yurt içi, yurt dışı tahsil ve staj bursları vermeye,
- l) Mevcutlarından bir kısmını, iktisaden inkişafa mazhar olan en uygun yerlerde ve en fazla varidat temin edecek şekilde satın alınacak veya yaptırılacak gayrimenkullere tahsis etmeye,
- m) Daimî üyelere borç vermek maksadıyla ikraz fonu tahsis etmeye yetkilidir.

MADDE 34. — Kurum, isteklilerin, vefatları halinde Kuruma intikal etmek ve hayatta oldukları müddetçe sahiplerine muayyen aylık veya senelik gelir tediye etmek şartıyla vâkı olabilecek aynı ve nakdî, menkul ve gayrimenkul bağışları kabul edebilir.

Kurumun muafiyetleri

MADDE 35. — Kurumun muafiyetleri aşağıdadır

- a) Kurum, Kurumlar Vergisine tâbi değildir.

- b) Kuruma yapılacak bağışlar, Kurumunun ne nam altında olursa olsun, üyelerine veya kanuni mirasçularına yapacağı yardımlar Veraset ve İntikal Vergisiyle Gelir Vergisinden,
 c) Kurum, yapacağı her türlü muameleler dolayısıyla Damga Resminden,
 d) Daimî ve geçici üyelerinden yapılacak aidat tevkifatı Gelir Vergisinden,
 e) Kurumun her türlü gelirleri Gider Vergisinden,
 muaftır.

MADDE 36. — Kurumun daimî üyelerine yaptıracığı meskenler için 6188 sayılı Kanun hükümlerinden faydalanılır.

MADDE 37. — Kurumun her çeşit malları ile gelir ve alacakları, Devlet malları hak ve rüchhanlığını haizdir. Bunlara karşı suç işleyenler, Devlet mallarına suç işleyenler gibi takibata tâbi tutulurlar.

MADDE 38. — Kurumun malî durumu, her beş yılda bir ve bundan başka daimî ve geçici üyelerin aylıklarında genel bir artış yapıldığı takdirde bu artışı takibeden altı ay içinde Yönetim Kurulu tarafından aktüierlere tetkik ettirilerek, neticede hazırlanacak bir raporla birlikte Genel Kurulun tasvibinden sonra, bu kanunda gereken değişikliklerin yapılmasına teşebbüs edilmesi maksadıyla Millî Savunma Bakanlığına sunulur.

MADDE 39. — Türk Silâhlı Kuvvetlerinin bilfiil katıldığı yurt içinde ve dışında, harbin fiilen başlaması ile Kurumca ölüm mâlûliyet ve emeklilik yardımları yapılmaz, harbin fiilen sona ermesini mütaakıp, Ordudan veya kurumdan ayrılmış veya ölmüş olanların kurumda birikmiş olan aidatları veya emeklilik yardımları kendilerine veya mirasçularına iade olunur.

Ancak, harb esnasında ölen veya mâlûl kalanların miktarları ve Kurumun malî durumu göz önünde bulundurularak iade edilecek aidatlara ilâveten ayrıca bir yardım yapıp yapılamıyacağı hususları Yönetim Kurulunun teklifi üzerine, Genel Kurulca kararlaştırılır.

Kanuni bir mazerete müstenidolmaksızın beş sene zarfında müracaat edilip, iadesi istenmiyen aidat ve yardımlar kurum lehine sâkit olur.

Kurumun hesap yılı

MADDE 40. — Kurumun, hesap yılı takvim yılıdır.

Kurumun ilk bilançosu, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten mütaakıp takvim yılının sonuna kadardır.

GEÇİCİ MADDE 1. — 30 Mart 1327 tarihli Askerî İkrâz Sandığı Nizamnamesi yürürlükten kaldırılmıştır. Bu kanunun meriyete girdiği tarihteki biçimle sandık mevcutları ile alacak ve borçları Ordu Yardımlaşma Kurumuna devrolunur.

Ancak, Kurumun ikraz fonu faaliyete geçinceye kadar, bu sandık mülga hükümler dairesinde faaliyetine devam eder.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, işbu kanun şümülüne girecek vazifelerde bulunanların daha önce bu gibi vazifelerde geçen hizmet müddetleri 21 nci maddede derpiş olunan asgari müddetin hesabında, Kuruma üye buldukları müddetlerden sayılır. Ancak, emeklilik, mâlûliyet ve ölüm yardımı miktarlarının hesabında ve 32 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki esasların tesbitinde bu eski hizmetler nazara alınmaz. Bununla beraber geçmiş rütbeler veya dereceler için bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki barem derecelerine tekabül eden maaş tutarları üzerinden âzami 10 senelik aidatlarını, defaten veya Yönetim Kurulunca tesbit olunacak esaslar dâhilinde taksitle ödeyen üyelerin emeklilik, mâlûliyet, ölüm yardım miktarlarının hesabında ve 32 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki esasların tesbitinde aidatlarını verdikleri senelere göre işlem yapılır.

Bu gibilerden a' dat borçlarını ödemedem emeklilik ve mâlûliyet yardımlarına hak kazananlarla ölenlerin mirasçularına yapılacak yardımlardan ödemeyi taahhüettiği a' dattan mütevellit taksit borçları tevkif olunarak kalanı ilgililere öderir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girmesini mütaakıp Kurum organları faaliyete geçinceye kadar, kesilecek a' datlardan meydana gelecek meblâğlar millî bankalardan, Millî Savunma Bakanlığınca tesbit olunacak bankalar nezdinde, kurum namına açılacak hesaplarda toplanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren a' dat ödiyenlerden, ölüm, mâlûliyet yardımlarına müstehak duruma gireceklere bu yardımlar Kurum organlarının faaliyete geçmesini mütaakıp yapılır.

GEÇİCİ MADDE 5. — Kurumun kuruluş hazırlıklarını yapmak üzere, Millî Savunma Bakan tarafından bir komite teşkil olunur. Teşkil olunan bu komite, 3 ncü maddede mezkûr talimatnameyi hazırlayarak (Temsilciler Kurulu) nu ve aynı zamanda 3 ncü maddedeki 1 nci ve 2 ncı fıkralarındaki Yönetim Kurulu üyelerini seçmek ve 6 ncı maddeye göre denetçileri ve yetkilerini seçmek üzere gereken bircümle işlemleri yapar.

MADDE 41. — Bu kanun 1 Mart 1961 den itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 42. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

[I] No. LU TABLO

Ordu Yardımlaşma Kurumu emsal tablosu -

Sene	Senelik emsal	Sene	Senelik emsal
1	1.099364	24	49.073694
2	2.254967	25	53.314219
3	3.469679	26	57.140975
4	4.746550	27	61.163484
5	6.088740	28	65.391781
6	7.499580	29	69.836397
7	8.982594	30	74.508377
8	10.541490	31	79.419368
9	12.180124	32	84.581588
10	13.902579	33	90.007889
11	15.713166	34	95.711797
12	17.616363	35	101.707485
13	19.616921	36	108.009790
14	21.719836	37	114.634719
15	23.930318	38	121.598457
16	26.253882	39	128.918424
17	28.696306	40	136.612865
18	31.263648	41	144.700938
19	33.962409	42	153.202758
20	36.799186	43	162.139525
21	39.781095	44	171.533470
22	42.915551	45	181.407975
23	46.210345		

[II] No. Lu TABLO

Ordu Yardımlaşma Kurumu mâlûliyet tablosu

	Sigorta bedelinin % si	
	Sağ	Sol
Kolun veya elin tamamen kaybı	60	50
Omuz hareketinin tamamen kaybı	25	20
Dirsek hareketinin tamamen kaybı	20	15
Bilek hareketinin tamamen kaybı	20	15
Başparmak ile şehadet parmağının tamamen kaybı	30	25
Başparmak ile beraber şehadet parmağından gayri bir parmağın tamamen kaybı	25	20
Şehadet parmağı ile beraber başparmaktan gayri bir parmağın tamamen kaybı	20	15
Baş ve şehadet parmaklarından gayri üç parmağın tamamen kaybı	25	20
Yalnız başparmağın tamamen kaybı	20	15
Yalnız şehadet parmağının tamamen kaybı	15	10
Yalnız orta parmağın tamamen kaybı	10	8
Yalnız yüzük parmağının tamamen kaybı	8	7
Yalnız küçük parmağın tamamen kaybı	7	6
	%	
Bir bacağın dizden yukarısının tamamen kaybı	50	
Bir bacağın dizden aşağısından tamamen kaybı	40	
Bir ayağın tamamen kaybı	40	
Bir ayağın (bütün parmaklar dâhil) kısmen kesilmesi	30	
Bir kalçanın hareketinin tamamen kaybı	30	
Bir dizin hareketinin tamamen kaybı	20	
Bir ayak bileği hareketinin tamamen kaybı	15	
Bir ayak başparmağının tamamen kaybı	8	
Kırılan bir bacağın iyi kaynamaması	30	
Kırılan bir ayağın iyi kaynamaması	20	
Kırılan bir diz kapağının iyi kaynamaması	20	
Bir bacağın 5 santimetre veya daha fazla kısalması	15	
Bir gözün tamamen kaybı veya ikig özün rüyet kudretinin yarı yarıya kaybı	25	
Her iki kulağın tamamen sağırılığı	40	
Bir kulağın tamamen sağırılığı	10	
Kırılan alt çenenin iyi kaynamaması	25	
Alt çenenin tamamen kaybı	30	
Bir ayak parmağının tamamen kaybı	10	

Yukardaki cetvelde zikredilmiş bulunan mâlûliyetlerin nispeti, daha az vahim olsalar bile, bunların ehemmiyet derecelerine göre ek cetvelde yazılı nispetlere kıyasen tâyin olunur.

5 Ocak 1961

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 4.1.1961	2/85
Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Devlet Başkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 5.1.1961	4/18